

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ

FIȘĂ DE INFORMARE

Strategia privind o Uniune
Europeană a datelor - Deblocarea
potențialului datelor în slujba IA

COM(2025)835

Autor:

Marina Clopotaru

Publicațiile direcției pot fi accesate prin
următorul link: www.cdep.ro

1. **Data adoptării** de către Comisia Europeană: 19.11.2025; responsabil: Henna Virkkunen ([Direcția Generală Rețele de Comunicații, Conținut și Tehnologie](#))
2. **Denumire document:** *Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu - Strategia privind o Uniune Europeană a datelor - Deblocarea potențialului datelor în slujba IA*
3. **Date de identificare:** [COM\(2025\)835](#)
4. **Tipul documentului:** nelegislativ
5. **Stadiul actual:**
 - Parlamentul European: - etapă pregătitoare - comisia sesizată pentru raport – Comisia pentru industrie, cercetare și energie ([ITRE](#)), comisii responsabile pentru aviz – Comisia pentru piața internă și protecția consumatorilor ([IMCO](#)), Comisia pentru Afaceri Juridice ([JURI](#)), Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne ([LIBE](#)), ([cf. OEIL](#)).
 - Consiliul UE – Reuniunile [Grupului](#) de lucru pentru telecomunicații și societatea informațională din [17 februarie 2026](#), [19 februarie 2026](#) și [24 februarie 2026](#).

Rezumat

Inteligența artificială devine o forță motrică a economiilor, atât în sectorul tehnologic, cât și în afara acestuia, deoarece oferă noi soluții în toate industriile. Pentru a putea concura pe această nouă piață mondială, UE trebuie să fie în măsură să alimenteze IA cu date de înaltă calitate. Fără astfel de date, UE nu poate construi modele solide de IA, nu poate optimiza sistemul energetic sau de asistență medicală și nu își poate menține o poziție de lider în sectorul industrial. În special pentru întreprinderile mici și mijlocii, un acces mai bun la date va fi decisiv pentru extindere și pentru menținerea competitivității.

Cu toate acestea, UE se confruntă cu un deficit de date pentru dezvoltarea IA și cu o concurență geopolitică tot mai mare, în care datele sunt considerate din ce în ce mai mult un activ strategic. Multe date valoroase rămân compartimentate sau insuficient utilizate, inclusiv din cauza unui mozaic complex de norme în materie de date, în timp ce concurenții de la nivel mondial acționează mai rapid pentru a le exploata și a obține astfel avantaje tehnologice și industriale.

Astfel, Strategia privind uniunea datelor sporește disponibilitatea datelor pentru dezvoltarea IA, anunță simplificarea normelor UE privind datele și consolidează poziția globală a UE în ceea ce privește fluxurile internaționale de date.

Cuvinte-cheie: *politica industrială și piața internă, politica industrială, operațiuni sectoriale, tehnologia informației, telecomunicații și prelucrarea datelor, inovație, politica de informare, inteligență artificială, competitivitate, sistem informatic, schimb de informații, Strategia UE, piața unică digitală, partajarea datelor, protecția datelor, prelucrarea electronică a datelor.*

CUPRINS

1. CONTEXT	3
2. PREZENTAREA COMUNICĂRII	4
3. POZIȚII ȘI LUCRĂRI ALE INSTITUȚIILOR UE ȘI ALE PARLAMENTELOR NAȚIONALE	5
3.1 Consiliul Uniunii Europene	5
3.2 Parlamentul European.....	5
3.3 Consiliul Economic și Social European (CESE).....	6
3.4 Alte instituții	6
4. INFORMAȚII ȘI EVOLUȚII REFERITOARE LA SITUAȚIA DIN ROMÂNIA.....	7
Alte surse utile	8

1. CONTEXT

Datele sunt peste tot și cresc într-un ritm fără precedent. Pentru a valorifica pe deplin beneficiile datelor, Comisia a adoptat strategii de deblocare a inovării și a competitivității.

Prin [Strategia europeană privind datele din 2020](#), Comisia a urmărit crearea unei uniunii a datelor pentru a sprijini inovarea în IA prin acces mai bun la date de calitate, sigure și bine structurate. Strategia a definit reguli clare pentru utilizarea transparentă a datelor și vizează formarea unei piețe unice a datelor, care să consolideze competitivitatea Europei și să asigure controlul asupra datelor pentru cei care le generează.

Obiectivul a fost de a debloca potențialul datelor pentru inovare și creștere economică, protejând în același timp drepturile. Cu toate acestea, având în vedere apariția IA generative și creșterea concurenței geopolitice, este clar că UE trebuie să meargă dincolo de fundația pe care a construit-o deja.

Strategia europeană privind datele a fost motorul unor acte legislative esențiale pentru consolidarea încrederii, promovarea partajării datelor și clarificarea normelor de-a lungul lanțului valoric al datelor. [Regulamentul privind guvernarea datelor](#) a creat mecanisme pentru partajarea fiabilă a datelor, a reglementat intermediarii, a introdus un cadru pentru partajarea voluntară a datelor de către întreprinderi în scopuri de interes general (altruismul voluntar în materie de date) și a deschis accesul la anumite seturi de date protejate din sectorul public.

Regulamentul privind datele deblochează accesul la datele colectate de la produsele și serviciile conectate, prin clarificarea drepturilor de acces și de utilizare. În fine, în temeiul [Directivei privind datele deschise](#) și al [actului](#) său de punere în aplicare privind seturile de date cu valoare ridicată (aplicabil din iunie 2024), anumite seturi de date din sectorul public au trebuit să fie puse la dispoziție în mod liber și deschis, în formate prelucrabile automat. Cu toate acestea, cadrul legislativ existent se confruntă încă cu provocări, cum ar fi punerea în aplicare inconsecventă la nivel național și incertitudinile legate de secretele comerciale.

Pentru ca piața unică europeană a datelor să devină realitate, în perioada 2021-2024, Comisia a investit, de asemenea, 336 de milioane euro în 14 spații europene strategice comune ale datelor, care acoperă sectoare economice esențiale și domenii de interes public, completând astfel eforturile naționale și ale sectorului privat. Aceste spații oferă o infrastructură sigură și cadre de guvernare pentru partajarea voluntară a datelor în condiții convenite. Principala provocare actuală este intensificarea acestor eforturi pentru a obține un impact la nivelul UE.

2. PREZENTAREA COMUNICĂRII

Strategia privind uniunea datelor va spori disponibilitatea datelor pentru dezvoltarea IA, va anunța simplificarea normelor UE privind datele și va consolida poziția globală a UE în ceea ce privește fluxurile internaționale de date.

Strategia privind uniunea datelor abordează această nevoie de date de înaltă calitate în Europa, cu scopul de a exploata potențialul datelor și de a finaliza piața unică a datelor, astfel cum se subliniază în [orientările](#) politice ale președintelui Comisiei Europene, Ursula von der Leyen.

Acest lucru va ajuta întreprinderile naționale, în special IMM-urile, să concureze într-o economie globală modelată din ce în ce mai mult de IA și să ofere beneficii concrete pentru toți cetățenii europeni. De exemplu:

- întreprinderile, inclusiv întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile), vor beneficia de un acces mai simplu și mai ieftin la seturile de date și de costuri de conformare mai mici;
- cercetătorii și inovatorii vor obține date de înaltă calitate pentru a instrui IA;
- consumatorii vor beneficia de mai multă inovare și de noi servicii.

Strategia identifică **trei domenii prioritare de acțiune** bazate pe:

- *extinderea accesului la date pentru IA pentru a asigura că întreprinderile naționale au acces la date de înaltă calitate necesare pentru inovare;*
- *raționalizarea normelor privind datele pentru a oferi securitate juridică întreprinderilor și pentru a reduce costurile de asigurare a conformității;*
- *protejarea suveranității UE în materie de date pentru a consolida poziția globală în ceea ce privește fluxurile internaționale de date.*

Extinderea accesului la date pentru IA

Inițiative emblematice pentru abordarea blocajelor în materie de date:

- lansarea primelor laboratoare de date pentru a spori disponibilitatea datelor și a crea legături între spațiile de date și ecosistemele de IA – acestea vor pune în comun atât resurse private, cât și publice pentru a pune date sectoriale de înaltă calitate la dispoziția întreprinderilor, inclusiv a IMM-urilor, și a cercetătorilor care utilizează IA și vor furniza servicii de date relevante pentru inovarea bazată pe IA;
- extinderea spațiilor europene comune ale datelor, sprijinită de investițiile în curs ale UE în valoare de aproximativ 100 de milioane euro, creând noi spații ale datelor în sectoare-cheie, inclusiv un spațiu al datelor în domeniul apărării;
- explorarea facilitatorilor orizontali pentru a stimula întreaga economie a datelor. În special, extinderea seturilor de date cu valoare ridicată în temeiul Directivei privind datele deschise, punerea la dispoziție a 30 de milioane de obiecte culturale digitalizate pentru formarea în domeniul IA, stimularea utilizării datelor sintetice și a producției UE.

Raționalizarea normelor privind datele

Strategia privind uniunea datelor a fost publicată împreună cu [Omnibusul digital](#), care propune modalități de modernizare și consolidare a legislației UE în materie de date în [Regulamentul privind datele](#), printre altele. Această actualizare a acquis-ului, care elimină sarcinile inutile și abrogă dispozițiile caduce, va reduce costurile de asigurare a conformității, va facilita aplicarea normelor și va sprijini mai bine inovarea. Pentru a sprijini în continuare întreprinderile în ceea ce privește conformitatea, Comisia a publicat, de asemenea, o serie de documente de orientare și inițiative, inclusiv:

- modele de clauze contractuale pentru accesarea și utilizarea datelor;
- clauze contractuale standard pentru contractele de cloud computing;
- un serviciu de asistență juridică în temeiul [Legii privind datele](#).

Protejarea suveranității UE în materie de date

[Strategia privind uniunea datelor](#) urmărește să protejeze suveranitatea UE în materie de date și să consolideze poziția globală a UE printr-o abordare strategică a fluxurilor internaționale de date. Suveranitatea necesită deschiderea către parteneri de încredere, inclusiv schimbul transfrontalier de date, dar în condiții echitabile, sigure și coerente cu valorile și interesele UE.

Pe măsură ce tensiunile geopolitice și protecționismul digital cresc, Europa trebuie să își protejeze activele și să modeleze normele globale, astfel încât datele să poată circula către și dinspre Europa în condiții de siguranță și într-un mod fiabil. În acest scop, acțiunile emblematiche includ:

- emiterea de orientări pentru evaluarea tratamentului echitabil al datelor UE în străinătate;
- crearea unui set de instrumente pentru a contracara localizarea nejustificată, excluderea, scurgerile de date și măsurile de adoptare a unor măsuri de protecție a datelor fără caracter personal sensibile.

3. POZIȚII ȘI LUCRĂRI ALE INSTITUȚIILOR UE ȘI ALE PARLAMENTELOR NAȚIONALE

3.1 Consiliul Uniunii Europene

➤ **23 mai 2025** - Consiliul a aprobat un set de [concluzii](#) intitulate „Către strategia UE privind IA în știință”. Acest document subliniază necesitatea accesului deschis la date fiabile și interoperabile pentru a sprijini inovația IA. Consiliul încurajează partajarea datelor deschise în conformitate cu principiile FAIR (găsire, accesibilitate, interoperabilitate și reutilizabilitate), promovând accesibilitatea datelor, interoperabilitatea și practicile etice în domeniul IA.

3.2 Parlamentul European

➤ **30 octombrie 2025** – [Studiul](#) PE intitulat „Interacțiunea dintre Legea privind inteligența artificială și cadrul legislativ digital al UE” explorează modul în care [Regulamentul \(UE\) 2024/1689](#) din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială (AI Act, RIA) se corelează cu diverse alte acte esențiale ale legislației digitale a UE, cum ar fi [RGPD](#), [Legea privind datele](#) și [Legea privind reziliența cibernetică](#). Acesta evaluează suprapunerile și lacunele dintre aceste acte și arată că, deși fiecare dintre ele este bine direcționată individual, interacțiunea lor creează o complexitate semnificativă în materie de reglementare. În cele din urmă, oferă, de asemenea, reflecții și sugestii pentru posibile evoluții ale Legii IA și ale legislației digitale a UE în ansamblu, ținând cont de obiectivul de a asigura că Europa poate crea o industrie competitivă a IA. Acest studiu a fost elaborat la cererea Comisiei parlamentare pentru industrie, cercetare și energie (ITRE).

➤ **28 ianuarie 2026** - Comisia pentru Afaceri Juridice a Parlamentului European a [adoptat](#) o [rezoluție](#) privind drepturile de autor și inteligența artificială generativă (2025/2058(INI)) pentru a aborda statutul juridic al conținutului generat de inteligența artificială și utilizarea operelor protejate în seturile de date de formare. Deputații europeni au susținut că accesul la date de înaltă calitate pentru instruirea în domeniul inteligenței artificiale generative în UE ar trebui să fie însoțit de o remunerare echitabilă pentru sectorul creativ. Deputații europeni consideră că un conținut generat integral de inteligență artificială nu ar trebui protejat de drepturi de autor. Aceștia solicită măsuri pentru a proteja persoanele împotriva diseminării conținutului manipulat și generat de inteligență artificială și obligarea furnizorilor de servicii digitale de a acționa împotriva unei astfel de utilizări ilegale.

➤ **5 februarie 2026** - [Raport](#) preliminar al Parlamentului European - 2025/0359(COD) referitor la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2024/1689 și (UE) 2018/1139 în ceea ce privește simplificarea implementării normelor armonizate privind inteligența artificială (Omnibusul digital privind IA). Proiectul de raport propune stabilirea unor termene fixe pentru aplicarea normelor cu risc ridicat: 2 decembrie 2027 pentru sistemele din anexa III și 2 august 2028 pentru sistemele din anexa I. Președinția cipriotă a Consiliului a propus stabilirea unor termene fixe pentru aplicarea normelor privind riscul ridicat, reinstituirea obligației de înregistrare a sistemelor de IA în baza de date a UE și introducerea standardului de „strictă necesitate” pentru prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal.

➤ **25 februarie 2026** - [Studiu](#) elaborat la cererea Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor (IMCO) a Parlamentului European. Acest studiu analizează propunerile Comisiei Europene privind pachetul Digital Omnibus, publicate la 19 noiembrie 2025, distingând simplificarea administrativă de recalibrarea mai substanțială a garanțiilor în domeniile datelor, confidențialității, securității cibernetice și inteligenței artificiale. Studiul evidențiază domeniile cheie controversate (certitudinea juridică, capacitatea de aplicare a legii și impactul asupra drepturilor) și stabilește domenii care trebuie luate în considerare pentru control parlamentar.

3.3 Consiliul Economic și Social European (CESE)

➤ **22 octombrie 2025 (actualizat la 17 februarie 2026)** – [Avizul](#) referitor la Omnibusul digital solicită definiții clare ale termenilor „date cu caracter personal”, „deținător de date”, „utilizator”, „serviciu de prelucrare a datelor” și „introducere pe piață” în toate actele relevante; consideră că cerințele obligatorii privind partajarea datelor în temeiul Legii privind datele ar trebui limitate la cazurile în care este strict necesar, de exemplu în situații de urgență publică sau pentru protejarea drepturilor lucrătorilor și a drepturilor fundamentale și încurajează Comisia să se concentreze pe stimulente pentru schimbul voluntar de date și să promoveze implementarea unor spații europene comune de date pentru a menține transparența și încrederea.

3.4 Alte instituții

➤ **4 decembrie 2025** - [Raport](#) de monitorizare a sistemelor de inteligență artificială cu risc ridicat în instituțiile, agențiile și organismele europene al **Autorității Europene pentru protecția datelor (AEPD)**. În calitate de autoritate desemnată să supravegheze sistemele de IA utilizate de instituțiile UE, AEPD a publicat un raport preliminar de cartografiere a sistemelor de IA cu potențial ridicat de risc din întreaga administrație publică a UE.

➤ **20 ianuarie 2026** - [Avizul](#) comun 1/2026 al **Comitetului European pentru protecția datelor (CEPD)** și al **Autorității Europene pentru protecția datelor (AEPD)** privind propunerea de regulament privind simplificarea implementării normelor armonizate privind inteligența artificială (Omnibusul digital privind IA). CEPD și AEPD susțin obiectivul general al propunerii de a aborda anumite provocări legate de implementarea Legii privind inteligența artificială, în vederea aplicării eficiente a normelor relevante. Un alt obiectiv al propunerii este de a reduce semnificativ sarcina administrativă pentru întreprinderi, administrațiile naționale și publicul larg. CEPD și AEPD susțin acest obiectiv general al propunerii, atât timp cât urmărirea acestui obiectiv nu duce la reducerea protecției drepturilor fundamentale ale persoanelor, în special a dreptului fundamental la protecția datelor cu caracter personal.

➤ **23 februarie 2026** - [Declarație](#) comună privind imaginile generate de inteligența artificială și protecția vieții private. Autoritățile pentru protecția datelor din întreaga lume au publicat o Declarație comună privind imaginile generate de inteligența artificială. Declarația reprezintă poziția unită a 61 de autorități și a fost emisă ca răspuns la preocupările serioase legate de sistemele de inteligență artificială (IA) care generează imagini și videoclipuri realiste

care înfățișează persoane identificabile fără știrea și consimțământul acestora. Semnatarii sunt deosebit de îngrijorați de potențialele daune aduse în special copiilor.

4. INFORMAȚII ȘI EVOLUȚII REFERITOARE LA SITUAȚIA DIN ROMÂNIA

➤ [Legea](#) nr. 179 din 9 iunie 2022 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public¹ reglementează utilizarea datelor disponibile din sectorul public pentru crearea unor produse și servicii inovative, circulația informațiilor, facilitarea comunicării cu instituțiile publice și transparentizarea administrației: „*Utilizarea inteligentă a datelor, inclusiv prelucrarea lor prin intermediul aplicațiilor de inteligență artificială va contribui la transformarea digitală și la evoluția economiei digitale a României.*”

ADR este organismul de control în sfera datelor deschise. Licența pentru date deschise și reutilizabile recomandată este *Creative Commons* (Art. 11, 4). Capitolul V prezintă condițiile aplicabile în publicarea seturilor de date cu valoare ridicată pe domeniile identificate la nivel național. Rolurile administratorilor de date deschise din România sunt detaliate în [Hotărârea de Guvern](#) pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii 179/2022 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public. Această lege stabilește responsabilitățile diferitelor părți interesate implicate în gestionarea datelor deschise, inclusiv ale administratorilor de date.

➤ [Strategia](#) națională în domeniul inteligenței artificiale 2024 -2027. România a aprobat oficial această strategie la 11 iulie 2024 și reprezintă cadrul principal de politici publice pentru adoptarea tehnologiilor de AI în sectorul public, privat și în societate la nivel larg. Inteligența artificială reprezintă în mare parte un set de algoritmi de complexitate ridicată, dezvoltati de om și care pot fi aplicații similare în diferite domenii, atât timp cât există disponibile seturi de date sau scenarii de lucru de dimensiuni mari. Algoritmii de învățare automată au capacitatea de a abstractiza informația prezentă în aceste date de intrare, dar în același timp vor prelua și toate imperfecțiunile sau erorile prezente în date. De aceea, este extrem de important ca direcțiile în care se dezvoltă noii algoritmi să includă informații privind transparența și imparțialitatea deciziilor luate, explicarea acestora, precum și metode de intervenție umană directă în procesul de rulare a sistemelor automate.

➤ [Strategia](#) națională de cercetare, inovare și specializare inteligentă 2022 – 2027 prevede includerea tehnicilor inteligenței artificiale și aplicațiile acestora precum prelucrarea limbajului, vederea computerizată, predicția evoluției unor fenomene, sistemele de recomandare etc. O atenție deosebită se va acorda sistemelor de inteligență artificială de încredere, definite ca sisteme tehnic robuste, sigure, transparente, capabile să explice deciziile luate și care să asigure nediscriminare, diversitate, echitate, contribuind la bunăstarea socială.

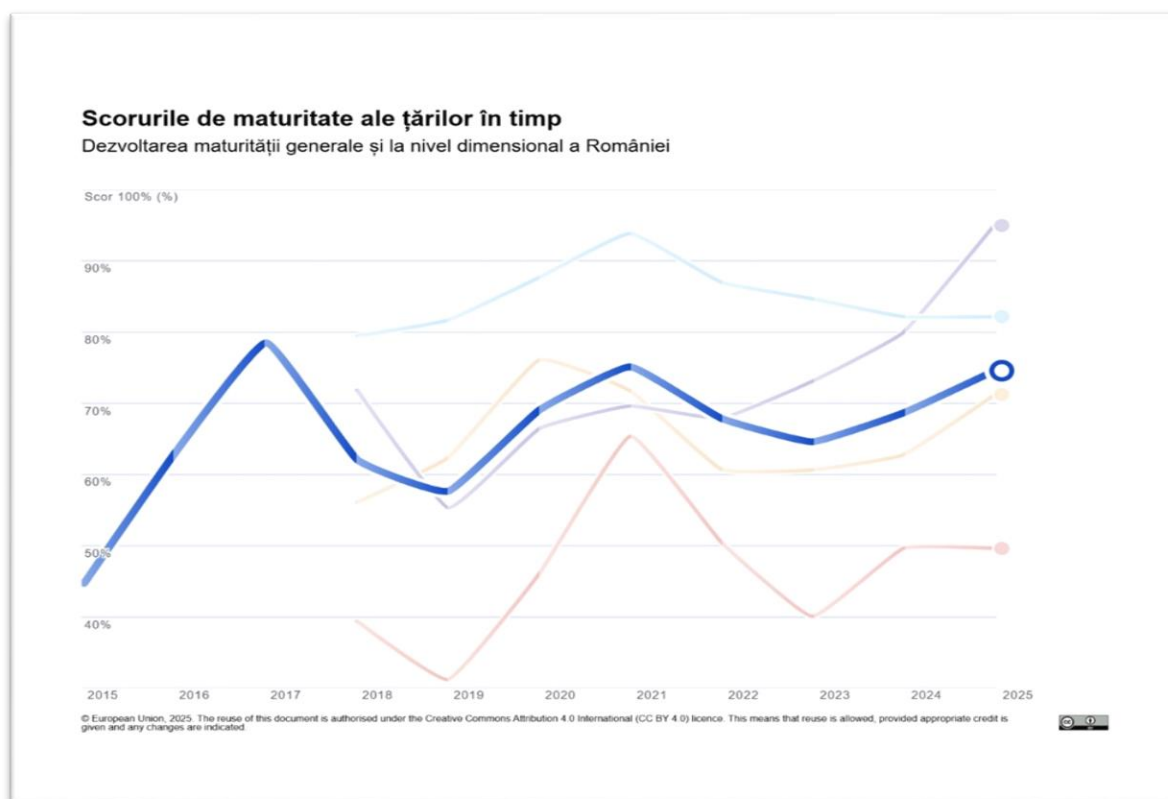
➤ **Accesul la infrastructură și accesul la date** reprezintă condiții necesare dezvoltării și utilizării soluțiilor de inteligență artificială. Infrastructura se referă atât la accesul la internet și implicit la resurse digitale, precum și la infrastructura de calcul. Managementul datelor implică facilități de prelucrare unitară a datelor, precum și de expunere a datelor din sectorul public către dezvoltatorii de soluții de inteligență artificială.

➤ Conform [raportului](#) Maturității datelor deschise al Portalului oficial pentru date europene 2025, [România](#) se regăsește la categoria de țară *Follower*, ceea ce indică faptul că țara are deja un cadru de reglementare și desfășoară activități pentru a asigura un nivel echitabil de coordonare a activităților de date deschise. Evaluarea măsoară maturitatea în raport cu patru dimensiuni de date deschise: politicile și strategiile de date deschise ale țărilor; activitățile de monitorizare și măsurare a reutilizării datelor deschise; accesul utilizatorilor la date deschise printr-un portal național și sprijinul interacțiunii în cadrul comunității de date deschise;

¹ publicată în Monitorul Oficial nr. 577 din 14 iunie 2022

mecanismele care asigură calitatea metadatelor. Există, însă, un număr destul de mare de limitări în ceea ce privește publicarea și reutilizarea datelor în România.

Evoluția scorului de maturitate din **România** este prezentată în imaginea de mai jos:

Guvernanța datelor deschise a României implică Secretariatul General al Guvernului (SGG), care coordonează inițiativa privind datele deschise și Autoritatea Română pentru Digitalizare, care este responsabilă, într-un sens mai larg, de eforturile de transformare digitală. Activitățile SGG se desfășoară cu contribuții din partea părților interesate, cum ar fi administratorii de date, reutilizatorii de date, mediul academic și societatea civilă.

De asemenea, în 2024, a fost înființat un nou organism - [Comitetul](#) național de coordonare privind datele, serviciile digitale și inteligența artificială. Membrii Comitetului vor coopera în special în domeniile de interes și competență comune în ceea ce privește gestiunea datelor și reutilizarea acestora, stabilirea aspectelor relevante pentru serviciile digitale și transmiterea de informații într-un mod concertat în situația în care serviciile de platformă esențiale sunt sub investigație de piață, definirea unor standarde, principii și norme specifice în acord cu legislația europeană, inclusiv în ceea ce privește inteligența artificială, elaborarea unor ghiduri/recomandări de bune practici, adoptarea unor poziții comune cu privire la abordările de reglementare în domeniile de interes și susținerea/promovarea acestora, atunci când este cazul, în cadrul grupurilor de lucru la nivel european, dar și cu privire la orice alte aspecte care rezultă din activitatea Comitetului.

Alte surse utile

- [Studiu](#) privind următoarea frontieră a datelor: IA generativă, conformitatea cu reglementările și dimensiunile internaționale;
- [Studiu](#) privind sprijinul evaluării normelor UE privind datele;
- [Studiu](#) privind interoperabilitatea serviciilor de prelucrare a datelor;
- [Cod](#) de bune practici privind marcarea și etichetarea conținutului generat de inteligența artificială.